

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ: กรณีศึกษาศาสนาตำรวจเตาปูน

วิชชุดา อุชิวิจารย์^{1*} และ จอมเดช ตริเมฆ²

¹หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม

คณะอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

²วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

*Uchuwija.may2733@gmail.com (corresponding author)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจเตาปูนในการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจร่วมกับชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูล สำคัญ 8 คน ประกอบด้วยคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน ผลการวิจัยพบว่า บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแออัด เตาปูนประกอบด้วย การลงพื้นที่เพื่อเข้าเยี่ยมชุมชน การจัดประชุมร่วมกับชุมชน การจัดโครงการให้ความรู้ในชุมชน เช่น โครงการ Drug Abuse Resistance Education และการจัดประชุมของคณะกรรมการฯ เพื่อรับฟังสถิติการเกิด อาชญากรรม ส่วนปัญหาและอุปสรรคประกอบด้วยเครื่องแต่งกายและงบประมาณ ข้อจำกัดด้านเวลาในการประชุมและ ตรวจเยี่ยมชุมชน คณะกรรมการฯมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะการตรวจเยี่ยม ชุมชน และแนวทางการแก้ไข ปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการตรวจสอบฯ คือ การจัดสรรงบประมาณและหารายได้จาก กิจกรรมพิเศษ การสร้างความร่วมมือระหว่างตำรวจชุมชนกับสายตรวจในการตรวจพื้นที่ร่วมกันและการจัดตั้งโครงการต่างๆ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับคณะกรรมการฯ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, คณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ, สถานีตำรวจเตาปูน

Commission of overseeing and following-up administration participation's: A case study of Tao Poon police station

Witchuda Uchuwijarn^{1,*}, and Jomdet Trimek²

¹Master of Public Administration in Criminology and Justice Administration,
Faculty of Criminology and Justice Administration, Rangsit University

²College of Social Innovation, Rangsit University

*Corresponding Author; email: Uchuwija.may2733@gmail.com

Abstract

The Participation of the Commission of Overseeing and Following-up Police Administration: a Case Study of Tao Poon Police Station.

This research aims to study the roles and duties of the Commission of Overseeing and Following-up Police Administration, Tao Poon Police Station, in their participation in crime prevention and suppression, to investigate their problems and obstacles to their participation in crime prevention and suppression as well as the guidelines for solving the problems and improving their operation in collaboration with the community. This study is qualitative research. Data were obtained through content analysis and semi-structured in-depth interviews with 8 key informants who were the members of the Commission of Overseeing and Following-up Police Administration, Tao Poon Police Station. The result showed that the roles and duties of Commission of Overseeing and Following-up Police Administration included: visiting the community, having a meeting with community representatives, organizing a project to promote the public knowledge, e.g. DARE. (Drug Abuse Resistance Education), participating in the commission member meeting to acknowledge crime figures, problems, and solutions. Problems and obstacles comprised lack of uniforms and budgets, inconvenient meeting time, lack of the participation of the commission members in activities, especially visiting the community. The research provided four recommendations including an appropriate allocation of budgets and revenue enhancement through extra activities, the establishment of collaboration between police officer in the community and police patrol officers in making regular patrols, the establishment of projects to promote the public participation of the community members in crime prevention and suppression, and the promotion of collaboration between the community and the Commission of Overseeing and Following-up Police Administration.

Keywords: Participation, Commission overseeing and following-up police administration, Tao Poon Police station

1. บทนำ

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมของชุมชนในเขตเมืองมากด้วยการบุกรุกพื้นที่จนกลายเป็นชุมชนแออัดเอื้อต่อการเกิดอาชญากรรมและมีแนวโน้มของปัญหาและความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้สร้างความไม่สงบให้แก่สังคมสร้างความเดือดร้อนต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเฉพาะสภาพครอบครัวเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมมักจะมาจากครอบครัวที่พ่อแม่แยกกันทางกัน ขาดเวลาอบรมดูแลเลี้ยงดู รวมถึงบิดามารดาทะเลาะกันทำให้เกิดผลเสียกับบุตรหลานซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดอาชญากรรมได้ เช่นเดียวกับชุมชนแออัดเตาปูน เขตบางซื่อ แขวงบางซื่อ กรุงเทพมหานครได้มีประชากรและการอพยพโยกย้ายทำให้มีการบุกรุกที่ดินสาธารณะเป็นที่อยู่อาศัยกลายเป็นชุมชนแออัดเกิดขึ้นซึ่งในเขตบางซื่อมีชุมชนทั้งที่เป็นลักษณะชุมชนแออัดที่เป็นบ้านอยู่รวมกันเป็นกลุ่มๆ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งชุมชนที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะมีปัญหาที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะปัญหาเยาวชนเสพติดที่เป็นพื้นที่สีแดง ซึ่งการแก้ไขปัญหาและหลักการคิดมิได้เป็นไปตามแนวทางที่ภาคประชาชนนำเสนอจริงจึงส่งผลกระทบต่อชุมชนมีเยาวชนเสพติด ผู้ค้าและผู้เสพมากขึ้น (สภาองค์กรชุมชนเขตบางซื่อ, 2554) และในปัจจุบันชุมชนแออัดเตาปูนซึ่งเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนมากขึ้น เมื่อประเทศมีการพัฒนาด้านการคมนาคมรวมถึงด้านอื่นๆ จึงทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมา เช่น สุรานารี เล่นม้า การพนัน เทียวเตร่ เป็นต้น รวมถึงความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมและจากการศึกษาสถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลเตาปูนแสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถิติคดีอาญา 4 กลุ่มหน่วยงาน ตั้งแต่ พ.ศ.2556-2560 สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน กองบังคับการตำรวจนครบาล 2

สถิติอาญา 4 กลุ่ม 4 ปี ย้อนหลัง								
ประเภทความผิด	พ.ศ.2557		พ.ศ.2558		พ.ศ.2559		พ.ศ.2560	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
กลุ่มที่ 1 ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	74	71	35	31	25	18	36	24
กลุ่มที่ 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	70	49	93	38	67	19	46	22
กลุ่มที่ 3 ฐานความผิดพิเศษ	7	6	6	5	8	4	10	9
กลุ่มที่ 4 คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	886	992	881	1,076	868	967	497	583
รวม	1,037	1,118	1,015	1,150	968	1,008	589	638

ที่มา: สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน, 2560

ทั้งนี้ใน พ.ศ.2541 นโยบายที่จะปรับปรุงกิจการตำรวจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงได้วางระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ.2542 ขึ้น ซึ่งมีที่มาสืบเนื่องจากเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (มาตรา 76) ที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทและภารกิจในการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามการบริหารงานของตำรวจในทุกกระดับ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกิจการตำรวจให้มีประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจและเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วม ตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจึงแบ่ง กก.ตร. ออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับชาติ จังหวัดและสถานีตำรวจ ในแต่ละระดับจะมีประชาชนร่วมเป็นกรรมการ ชุดละ 6-10 คน ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) มีอำนาจหน้าที่ เช่น รับแนวทางและนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจจาก กต.ตร. ไปปฏิบัติ รับคำร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจนครบาล ให้ข้อมูลข่าวสารและเสนอปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ที่เป็นต้น (ตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี, 2562) ด้วยเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กก.ตร.สน. มีส่วนเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรงจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่ศึกษาในประเด็นดังกล่าวเพราะชุมชนแออัดเตาปูนเป็นชุมชนที่มากด้วยอาชญากรรมหลายรูปแบบ สภาพทางสังคมที่มีความแตกต่างกันทำให้เหมาะแก่การเกิดอาชญากรรมและแต่เมื่อศึกษาสถิติคดีอาญา 4 ปี ย้อนหลังของสถานีตำรวจนครบาลเตาปูน พบว่า คดีอาญาประเภทความผิดทั้ง 4 กลุ่มได้ลดลงตามลำดับจึงจำเป็นต้องศึกษาการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมชุมชนแออัดเตาปูน เพราะหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมชุมชนได้และสามารถนำมาพัฒนาปรับปรุงการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมชุมชนแออัดเตาปูนให้กับชุมชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจเตาปูนในการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแออัดเตาปูน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแออัดเตาปูน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจร่วมกับชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ลักษณะการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นรายบุคคลด้วยตนเอง โดยกำหนดคำถามและยืดหยุ่นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในการสัมภาษณ์ได้ (สุภางค์ จันทวนิช, 2556) โดยจะใช้คำถามปลายเปิด

3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informants) ในการศึกษาครั้งนี้คือ คณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน (กต.ตร.สน.เตาปูน) จำนวน 8 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งจะทำให้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน (กต.ตร.สน.เตาปูน) ประกอบด้วย

ตารางที่ 2 คณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน

ลำดับที่	คณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ	จำนวน (คน)
1.	(กต.ตร.สน.เตาปูน) ภาครัฐ	4
2.	(กต.ตร.สน.เตาปูน) ภาคประชาชน	4
รวม		8

จากการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ต้องเป็นคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจในสถานีตำรวจเตาปูน มีประสบการณ์ในการทำงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี รวมถึงมีความรู้ความสามารถและยินยอมให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ผู้วิจัย ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ตั้งคำถาม สัมภาษณ์ สังเกตการณ์และจดบันทึกด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกจึงจะต้องมีการพูดคุยโต้ตอบกันเพื่อรวบรวมข้อมูลทั้งในส่วนของข้อเท็จจริงและความคิดเห็น รวมไปถึงการถอดบทสัมภาษณ์ เรียบเรียงข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อีก

3.3.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) มีแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งจะใช้คำถามปลายเปิด (Open End) โดยสัมภาษณ์ในรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบเปิดกว้าง โดยผู้วิจัยมีการสังเกต จดบันทึกและบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ร่วม

3.3.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้แก่ 1. เครื่องบันทึกเสียงเพื่อบันทึกข้อมูลเสียงการสัมภาษณ์ 2. สมุดจดบันทึกเพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการบันทึกประเด็นความคิดเห็นต่างๆ และข้อมูลที่ได้จากการสังเกตในระหว่างการสัมภาษณ์ ทั้งท่าทาง สีหน้าหรือการแสดงออกต่างๆ ทางกายภาพของผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและเนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้อีกวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การตอบคำถามในการวิจัยเพื่อประมวลผล สรุปผลและข้อเสนอการวิจัย

4. ผลการวิจัย

4.1 บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจเตาปูนในการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแออัดเตาปูน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 8 คน ในประเด็นเกี่ยวกับ “บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจเตาปูนในการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแออัดเตาปูน” จึงสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การปฏิบัติงาน คือ การลงพื้นที่เพื่อเข้าเยี่ยมชุมชน และการจัดประชุมร่วมระหว่างชุมชนและคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจเพื่อขอความร่วมมือจากชุมชนช่วยกันสอดส่อง ดูแลเกี่ยวกับกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือมีวิชาชีพเพื่อให้ข้อมูลกับคณะกรรมการฯ เพื่อที่จะได้หาแนวทางการแก้ไขและมีการมอบเงินกองทุนเพื่อการศึกษาให้กับเด็กในชุมชน รวมถึงจัดโครงการให้ความรู้กับเด็กในชุมชน
2. ตัวแทนชุมชนเตาปูนจะมีการรายงานถึงปัญหาเพื่อที่จะได้หาแนวทางแก้ไขร่วมกันและรายงานถึงสิ่งที่ชุมชนมีความต้องการ
3. การจัดประชุมทุกๆ เดือน ฝ่ายงานของตำรวจจะรายงานในวาระการประชุม เช่น ฝ่ายสายสืบ ฝ่ายจราจร รวมถึงฝ่ายทหารจะรายงานการปฏิบัติงานหรือรายงานถึงปัญหาให้คณะกรรมการฯ ได้รับทราบเพื่อที่จะได้หาแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อชี้แนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชุมชน
4. มีการจัดโครงการ D.A.R.E. (Drug Abuse Resistance Education) เป็นโครงการการศึกษาเพื่อการต่อต้านยาเสพติดในเด็กนักเรียน โดยมุ่งไปที่ชั้น ป.6 เพื่อให้มีความรู้ มีทักษะในการตัดสินใจที่จะเอาตัวรอดจากยาเสพติดได้ เช่น อาจจะถูกเพื่อนชักชวน ถูกกลุ่มผู้มีอิทธิพลบีบบังคับและยังเข้าไปมอบของขวัญงานวันเด็ก ทุนการศึกษา รางวัลให้เด็กเยาวชนที่เรียนดีเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับเด็กและเยาวชน รวมถึงการให้ความรู้กับชุมชนในการป้องกันตัวเองจากการเกิดภัยอันตราย การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดกับชุมชนและการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับชุมชน เป็นต้น
5. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ จะมีการวางแผนการเข้าตรวจเยี่ยมในชุมชนเพื่อเข้าพบชุมชน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการของชุมชน
6. การจัดประชุมของคณะกรรมการเพื่อรับฟังสถิติการเกิดอาชญากรรม ปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน

4.2 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแออัดเตาปูน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 8 คน ในประเด็นเกี่ยวกับ “ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแออัดเตาปูน” จึงสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัญหาที่หน่วยตำรวจชุมชนสัมพันธ์เรียกร้องคือ ต้องการชุดเครื่องแบบให้มีแบบที่เหมือนกัน จัดสรรงบประมาณ เช่น ค่าน้ำมันสำหรับสายตรวจในช่วงที่ออกตรวจ รวมถึงเส้นทางสัญจรของชุมชนบางพื้นที่ไม่มีไฟฟ้าจึงทำให้เกิดเป็นจุดล่อแหลมที่ทำให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย
2. คณะกรรมการฯ ส่วนมากประกอบกิจการส่วนตัวหรือทำงานของภาครัฐจึงทำให้เวลาในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ตรงกันในการเข้าประชุมของ กต.ตร. และ กต.ตร. บางท่านไม่มีเวลาตรวจเยี่ยมชุมชนร่วมกันทำให้ชุมชนไม่รู้แจ้ง กต.ตร.บางท่านเช่นกันจึงทำให้ความคุ้นเคยระหว่าง กต.ตร. กับชุมชนยังไม่มีประสิทธิภาพ
3. กต.ตร. บางท่านไม่ได้มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมตรวจเยี่ยมชุมชนหรือแก้ไขปัญหาร่วมกัน
4. ปัญหาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมคือ ประชาชนไม่กล้าที่จะแจ้งตำรวจโดยตรงเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมเพราะประชาชนเกรงกลัวผู้กระทำผิดเพราะว่าผู้กระทำผิดได้อาศัยในชุมชนเดียวกัน รวมถึงปัญหาทางถนนที่คับแคบ คลองตัน ไฟฟ้าไม่สว่าง การจราจรติดขัด น้ำไม่ไหล วิทยุรุ่นมั่วสุ่มทำให้ส่งเสียงดังรบกวนชุมชน การทะเลาะวิวาท รวมถึงมีการวิ่งราวทรัพย์สินบ่อยครั้ง

4.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจร่วมกับชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 8 คน ในประเด็นเกี่ยวกับ “แนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจร่วมกับชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม” จึงสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ควรนำงบประมาณจากการจัดกิจกรรมอื่นๆ เช่น การจัดโครงการวิ่งเพื่อการกุศลเมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้ว นำเงินที่เหลือเป็นทุนสำรองในการตัดชุดเครื่องแบบ รวมถึงจัดสรรงบประมาณค่าน้ำมันในการออกตรวจชุมชนในเวลากลางคืน

2. การสร้างความร่วมมือระหว่างตำรวจชุมชนสัมพันธ์กับสายตรวจเข้าร่วมตรวจพื้นที่ร่วมกัน เช่น ถ้าพื้นที่ไฟฟ้าไม่สว่างเป็นจุดล่อแหลมอาจทำให้เกิดอาชญากรรมบ่อยครั้งก็ควรให้ตำรวจชุมชนสัมพันธ์กับสายตรวจเข้าไปตรวจร่วมด้วย

3. ควรจัดตั้งโครงการต่างๆ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน เช่น โครงการชุมชนสัมพันธ์, โครงการ D.A.R.E. และทุกๆ โครงการ กต.ตร. มีการสนับสนุนเพื่อให้มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน เป็นต้น

4. สร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับ กต.ตร กล่าวคือ ชุมชนเป็นสายให้กับตำรวจด้วยการเขียนจดหมาย เบอร์โทรของสถานีตำรวจเตาปูน โดยการเสนอแนะและความต้องการของชุมชนให้ กต.ตร. รับทราบ

5. การสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม กล่าวคือ การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้ประชาชนหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือบทบาทในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมถึงหากประชาชนมีการแจ้งความผิดปกติหรือเห็นว่าจะมีการกระทำผิดกฎหมายและแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรงหรือ กต.ตร. ก็จะมีรางวัลในการตอบแทน เช่น เงินรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนมากขึ้น

6. แนวทางในการแก้ไขปัญหาอื่นๆ คือ ควรให้สายตรวจไปตรวจบริเวณที่มีวัยรุ่นมั่วสุมให้มากขึ้นและมอบหมายให้ตำรวจจราจรและหน่วยตำรวจชุมชนร่วมกันดูแลเรื่องจราจรในช่วงเช้าตอนที่ประชาชนไปทำงานและช่วงเย็นหลังเลิกงาน

5. อภิปรายผลการวิจัย

บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจเตาปูนในการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแออัดเตาปูนมีดังนี้ 1. การปฏิบัติงานคือ การลงพื้นที่เพื่อเข้าเยี่ยมชุมชนการจัดประชุมร่วมระหว่างชุมชนและคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจเพื่อขอความร่วมมือจากชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแล เป็นต้น 2. ตัวแทนภาคประชาชนจากชุมชนจะมีการรายงานถึงปัญหาและสิ่งที่ชุมชนต้องการและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน 3. มีการจัดประชุมทุกๆ เดือน โดยฝ่ายงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะรายงานในวาระการประชุม 4. มีการจัดโครงการ D.A.R.E. (Drug Abuse Resistance Education) เป็นโครงการการศึกษาเพื่อการต่อต้านยาเสพติดในเด็กนักเรียน การให้ความรู้กับชุมชนในการป้องกันตัวเองจากการเกิดภัยอันตราย การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดกับชุมชนและการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับชุมชนจะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาพร้อมกัน 5. การวางแผนการเข้าตรวจเยี่ยมในชุมชนเพื่อเข้าพบชุมชนสัปดาห์ละ 1 ครั้งเพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการของชุมชน และ 6. การจัดประชุมของคณะกรรมการฯ เพื่อรับฟังสถิติการเกิดอาชญากรรม ปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกันสอดคล้องกับขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชนโดย Cohen and Uphoff (1980) กล่าวถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา (Analysis) 2. การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (Decision Making) 3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ปัญหา (Implementation) 4. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Benefits) และ 5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) สอดคล้องกับงานวิจัยของอุบลวรรณ แก้วพรหม (2556) พบว่า กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและตำรวจประกอบด้วยขั้นตอนที่ 1 ก่อนการลงชุมชนคือ การจัดทำโครงการสถานีประชาอาสาพิทักษ์ การคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานตำรวจผู้รับใช้ชุมชน การอบรมหลักการของทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ขั้นตอนที่ 2 การลงชุมชนคือ การค้นหาผู้นำชุมชนและผู้นำทางศาสนา การค้นหาแนวร่วมสายตรวจประชาชน การสร้างความสัมพันธ์กับคนในชุมชน การค้นหาปัญหาอาชญากรรมและความไม่เป็นระเบียบของชุมชน การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและการประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ ภูณิเทศ (2557) พบว่า มีการบูรณาการทุกหน่วยงานทั้งทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐการทำงานโดยความร่วมมือทุกฝ่าย การประสานงานกันอย่างดีเกิดประสิทธิภาพสูงสุดทำให้ประชาชนมีความศรัทธาแล้วให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมล นามป้องและคณะ (2560) พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัญหาและเสนอความต้องการของชุมชนและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประชุมวางแผนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าประชาชนให้ความสำคัญในกิจกรรมที่มีผลต่อชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง มีความสนใจและใส่ใจต่อสภาพปัญหาของชุมชนและเข้าใจในกระบวนการการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ อีกทั้งมีข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมในท้องถิ่นที่ตนเองอาศัย

ส่วน “ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแออัดเตาปูน” ได้แก่ ขบประมาณในการออกตรวจที่ไม่เพียงพอสอดคล้องกับงานวิจัยของอุบลวรรณ แก้วพรหม (2556) พบว่า ปัญหาและอุปสรรค

ในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมคือ งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ กุลนิเทศ (2557) พบว่า มีปัญหาทางด้านงบประมาณและเงินเดือนที่ให้กับตำรวจอาสาไม่เพียงพอ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของวสัน คงนิล (2558) พบว่า มีปัญหาด้านงบประมาณเช่นเดียวกัน, รวมถึง กต.ตร. ขาดการมีส่วนร่วม ในการเข้าร่วมกิจกรรมตรวจเยี่ยมชุมชนหรือแก้ไขปัญหา ร่วมกับชุมชนจึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นบางครั้ง สอดคล้องกับงานวิจัย ของอุบลวรรณ แก้วพรหม (2556) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน อาชญากรรมคือ การไม่ได้รับความร่วมมือ

สำหรับ “แนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจร่วมกับชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม” มีประเด็นในการอภิปราย ได้แก่ การสร้างความร่วมมือระหว่างตำรวจชุมชนกับสายตรวจเข้าร่วมตรวจพื้นที่ร่วมกันสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ กุลนิเทศ (2557) พบว่า หลักการมีส่วนร่วมคือ หัวหน้าส่วนราชการต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษา เช่น ผู้กำกับการสถานีตำรวจต้อง ร่วมมือกับนายอำเภอเข้าไปมีส่วนร่วมกับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งองค์กรในระดับนโยบายและระดับหัวหน้าหมู่บ้านต้องให้ การสนับสนุนการมีส่วนร่วมและต้องสร้างการมีส่วนร่วมในระดับรากหญ้าและครอบครัวจะทำให้ได้รับความร่วมมือจาก ประชาชนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของภาค ทาสีเงิน (2558) พบว่า แนวทางการสร้างความร่วมมือป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดของผู้นำชุมชนในจังหวัดอุดรธานีคือ หน่วยงานราชการควรมีการประชุมชี้แจงในการจัดทำแผนการ ปฏิบัติงานระหว่างผู้นำชุมชนกับประชาชนในชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมี ส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนของตนเองอย่างจริงจัง, ควรจัดตั้งโครงการต่างๆ เพื่อให้มีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ กุลนิเทศ (2557) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการ ดำเนินการทางด้านกรมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมคือ รัฐต้องให้ความสำคัญทางด้านการศึกษาเพื่อให้ ประชาชนมีการศึกษาที่สูงพอ ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ให้กว้างและมากขึ้น มีหลักการมีส่วนร่วมคือ หัวหน้าส่วนราชการ ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษา เช่น ผู้กำกับการสถานีตำรวจต้องร่วมมือกับนายอำเภอเข้าไปมีส่วนร่วมกับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งองค์กรในระดับนโยบายและระดับหัวหน้าหมู่บ้าน ต้องให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมและต้องสร้างการมีส่วนร่วมใน ระดับรากหญ้าและครอบครัวจะทำให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของภาค ทาสีเงิน (2558) พบว่า แนวทางการสร้างความร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของผู้นำชุมชนในจังหวัดอุดรธานีคือ หน่วยงานราชการควรมีการประชุมชี้แจงในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานระหว่างผู้นำชุมชนกับประชาชนในชุมชนเพื่อให้เกิด ความเข้าใจตรงกันและควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนของ ตนเองอย่างจริงจังและสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับ กต.ตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกตัญญู แก้วหานาม และพิมพ์ลลิต แก้วหานาม (2558) พบว่า มีรูปแบบการมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ของเทศบาลเมืองบัวขาว มีรูปแบบการติดตามตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างแบบไม่เป็นทางการและรูปแบบการมีส่วนร่วมในการ ติดตามตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างแบบผ่านตัวแทน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

6.1.1 ต้องกำหนดระยะเวลาที่แน่ชัดให้แก่คณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ในการลงพื้นที่ในชุมชนเพื่อรับฟังปัญหาต่างๆ พร้อมลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนให้เป็นตารางการดำเนินงานที่แน่ชัด

6.1.2 การประชาสัมพันธ์ให้แก่คนในชุมชนได้รับทราบว่ามี เวลาที่จะมีคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจลงพื้นที่ในชุมชนเพื่อรับฟังปัญหาต่างๆ

6.1.3 ควรมีการจัดโครงการ กิจกรรมต่างๆ ที่สามารถช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ กต.ตร. และประชาชนในชุมชนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

6.2.1 ควรมีนโยบายในการสร้างความร่วมมือหรือมีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน

6.2.2 กำหนดนโยบายในการมีส่วนร่วมให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

6.2.3 ควรมีรูปแบบของคณะกรรมการและโครงสร้างของคณะกรรมการที่ชัดเจนและมีโครงสร้างที่เอื้อต่อการ ทำงานในเชิงปฏิบัติให้อย่างเป็นรูปธรรม

7. บทสรุป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ: กรณีศึกษาสถานีตำรวจเตาปูน” จึงสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน โดยการลงพื้นที่เพื่อเข้าเยี่ยมชุมชน การจัดประชุมร่วม การจัดโครงการให้ความรู้ การรายงานปัญหา การแนวทางแก้ไข รวมถึงการวางแผนการเข้าตรวจเยี่ยมในชุมชนเพื่อเข้าพบชุมชนและการจัดประชุมของคณะกรรมการการเอง แต่ทั้งนี้ยังพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแออัดเตาปูนเช่นกัน เช่น เครื่องแต่งกาย งบประมาณ การขาดการมีส่วนร่วม เป็นต้น ทั้งนี้จึงมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจร่วมกับชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ.ร.ต.อ.ดร.จอมเดช ตรีเมฆ ตลอดจนคณะกรรมการสอบและคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิจัยให้สำเร็จไปได้ด้วยดีและได้ให้ข้อเสนอแนะที่ดีในการแก้ไข ปรับปรุงการวิจัยครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 8 ท่าน ที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการเขียนงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กัญญา แก้วหานามและพิมพ์ลิตา แก้วหานาม. (2558). รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 4 (2), 82-98.
- ณรงค์ กุลนิตเทศ. (2557). การจัดการความรู้ทางด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 1 (2), 16-28.
- ตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี. (2562). *คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ*. ค้นเมื่อ 3 พฤษภาคม 2562 จาก <http://www.spb.police7.go.th/index.php/en/contributed>.
- ภาดา ทาสีเงิน. (2558). แนวทางการสร้างความร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของผู้มาชุมชนในจังหวัดอุตรดิตถ์. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์*, 10 (1), 67-76.
- วสัน คงนิล. (2558). อาสาสมัครตำรวจชุมชนมีส่วนร่วมแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี. *การค้นคว้าอิสระปริญญาตรีสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- วิมล นามป้องและวิจิตรา ศรีสอน. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรนาดินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 12 (40), 53-63
- สภาองค์กรชุมชนเขตบางซื่อ. (2554). *ลักษณะแวดล้อมของชุมชนแออัดเตาปูน เขตบางซื่อ*. กรุงเทพฯ: สภาองค์กรชุมชนเขตบางซื่อ.
- สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน. (2560). *สถิติคดีอาญา 4 กลุ่มหน่วยงาน ตั้งแต่ พ.ศ.2556-2560 สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน กองบังคับการตำรวจนครบาล 2*. กรุงเทพฯ: สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2556). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุบลวรรณ แก้วพรหม. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมตามหลักทฤษฎีตำรวจผู้ใช้ชุมชน: ศึกษากรณีชุมชนมัสยิดมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายกรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- Cohen, J. M., and Uphoff, N. T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Ithaca, NY: Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.